

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Znaczenie punktów oporu w średniowieczu i czasach nowożytnych**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-ZPOwSiCN-12uhw2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II rok
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h CW): **30h W**
9. Liczba punktów ECTS: 3
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
prof. UAM dr hab. Zbigniew Pilarczyk – pil@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
 - przekazanie wiedzy z zakresu historii fortyfikacji;
 - rozwinięcie umiejętności dostosowania historii fortyfikacji do badań historyczno-wojskowych
 - przygotowanie do zastosowania wiedzy z historii fortyfikacji w praktyce;
 - przekazanie wiedzy dotyczącej związków historii fortyfikacji z innymi dziedzinami wiedzy;
 - rozwinięcie zdolności prawidłowej oceny poziomu swojej wiedzy z zakresu historii wojskowości.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólna wiedza historyczna.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	zna historię fortyfikacji średniowiecznych i nowożytnych w Polsce i wybranych krajach europejskich;	K_W01; K_W03; K_W04; K_W08; K_U03; K_K04
EU_02	prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu historii fortyfikacji;	K_W02; K_W11; K_U03; K_U04;
EU_03	wskazuje i określa związki między historią fortyfikacji a badaniami historyczno-wojskowymi;	K_W05; K_W06; K_W12; K_U03; K_U06;
EU_04	potrafi określić jak historię fortyfikacji zastosować w badaniach historyczno-wojskowych;	K_W06; K_W07; K_W12; K_U08; K_U17;
EU_05	jest świadomy poziomu swojej wiedzy na temat zastosowania historii fortyfikacji.	K_W07; K_W10; K_U17;

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Obóz rzymski i limes jako przykład rozwiązań fortyfikacyjnych świata starożytnego.	EU_01 – 05
Grody i system grodowy na ziemiach państwa Pierwszych Piastów	EU_01 – 05
Na początku była wieża	EU_01 – 05

Zamki Normanów – nowa jakość w średniowiecznych fortyfikacjach.	EU_01 – 05
Jak krzyżowcy nauczyli się budować zamki.	EU_01 – 05
Zamki krzyżackie – ceglane twierdze.	EU_01 – 05
Miasta za murami.	EU_01 – 05
Carcassonne – legenda średniowiecznych fortyfikacji.	EU_01 – 05
Nowożytne szkoły fortyfikacyjne.	EU_01 – 05
Zamki angulowe – co to było?	EU_01 – 05
Jak malarz przyczynił się do rewolucji w dziejach fortyfikacji – zasady fortyfikacji bastejowych.	EU_01 – 05
Fortyfikacje bastionowe na ziemiach Rzeczypospolitej.	EU_01 – 05
Nowożytne fortyfikacje Wielkopolski.	EU_01 – 05
Marszałek S. Vauban – genialny fortyfikator.	EU_01 – 05

5. Zalecana literatura:

- Adamczyk J.A., *Fortyfikacje stałe na polskim przedmurzu od poł. XV do końca XVIII wieku*, Kielce 2004.
- Bogdanowski J., *Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte*, Warszawa- Kraków 1996.
- Dybaś B., *Fortece Rzeczypospolitej. Studium z dziejów budowy fortyfikacji stałych w państwie polsko-litewskim w XVII wieku*, Toruń 1998.
- Kajzer L., *Zamki i społeczeństwo. Przemiany architektury i budownictwa obronnego w Polsce w X-XVIII wieku* Łódź 1993.
- Kopeć M., *Bastejowe fortyfikacje w Polsce*, Wrocław 1979.
- Miśkiewicz B., *Rozwój stałych punktów oporu w Polsce do XV wieku*, Poznań 1964.
- Pilarczyk Z., *Fortyfikacje na ziemiach koronnych Rzeczypospolitej w XVII wieku*, Poznań 1997.

Studenci (na pierwszych zajęciach) otrzymują, osobne, szczegółowe zestawienie źródeł i literatury niezbędnej do realizacji tematyki zajęciowej.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne):

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	X
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka	

decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_ 01	EU_ 02	EU_ 03	EU_ 04	EU_ 05	
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) – praca semestralna	X	X	X	X	X	
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	30
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
...		
SUMA GODZIN		90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		3

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): perfekcyjne wykonanie prezentacji;
dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami;
dobry (db; 4,0): dobre wykonanie prezentacji;
dostateczny plus (+dst; 3,5): przeciętne wykonanie prezentacji;
dostateczny (dst; 3,0): przeciętne wykonanie prezentacji;
niedostateczny (ndst; 2,0): niewykonanie prezentacji.